

Pia Christmas-Møller (KF):

Tilsyneladende er det socialdemokratiske beslutningsforslag til en modernisering af medhjælperloven med dets syv punkter båret af et ønske om at give medhjælperne de samme rettigheder som andre. I punkt 3 hedder det, at ansatte under medhjælperloven skal sikres samme socialmæssige stilling som andre ansatte ved henholdsvis lov, aftale eller erklæring, og det skal ske ved, at den overenskomstsmæssige løn, som er aftalt mellem områdets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal udbetales som minimum. Medhjælperne skal altså have mindst en overenskomstsmæssig løn, selv om hverken medhjælper eller arbejdsgiver er organiseret eller har indgået en overenskomst.

Det er en indgriben over for det private arbejdsmarked, vi er betænkelige ved, ligesom vi er betænkelige ved at overføre reglerne for formelle uddannelser for unge til ansættelser inden for det almindelige arbejdsmarked.

Et andet element, jeg vil fremhæve, er forslaget punkt 7. Ønsket om ligestilling fremhæves igen. Her er målet tilsyneladende funktionærlovens regler ved ansættelse og opsigelse. Af bemærkningerne fremgår det imidlertid, at man ikke vil nøjes med funktionærlovens rettigheder, som vi kender dem, man vil bl.a. have indført omvendt bevisbyrde i forbindelse med afskedigelses- og vægringstvister. Det er også et overordentligt betænkeligt princip.

Samlet må den konservative folketingsgruppe altså afvise forslaget, ikke alene af de her nævnte indholdsmæssige grunde, men også fordi vi mener, at en modernisering af medhjælperloven må ske på grundlag af de involverede parter udtrykte behov. Et historisk jubelæum er altså ikke helt nok.

Ejner Larsen (SF):

Man kunne fristes til at sige, at vi her skal til at behandle en lov om danefæ, men det er nu ikke tilfældet. Det, vi skal behandle, er det socialdemokratiske beslutningsforslag om modernisering af medhjælperloven, og det synes vi i SF er hårdt tiltrængt. Denne lov er simpelt hen et levn fra fortiden, og vi havde i SF hellere set, at loven var blevet helt ophævet, men af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at den socialdemokratiske arbejderbevægelses mål er at sikre de samme rettigheder for de ansatte i landbruget her i 1988, som bondestanden

opnåede for 200 år siden ved stavnsbåndets ophævelse.

Jeg synes nok, at arbejderbevægelsen kunne have stilet lidt højere. Men denne tilbageholdenhed skyldes nok et fromt ønske om at få Det Radikale Venstre med til bare nogenlunde forbedringer for de ansatte i landbruget. Det Radikale Venstre er jo ikke ligefrem kendt for at gå i frontlinjen, når man skal skaffe forbedringer for lønmodtagere – man er snarere vrangvilligt indstillet.

Der går en lige linje tilbage fra den nuværende medhjælperlov af 1961 til den gamle lov om fæstevirksomhed fra det forrige århundrede. Den nuværende medhjælperlov er helt klart til ugunst for medhjælperne, og man kan undre sig over, hvorfor ansatte under denne lov skal have så meget ringere og dårligere vilkår end andre lønmodtagere. Med dårlige vilkår tænker jeg især på arbejdsmiljøområdet, men også på ferieområdet og på ansættelsesforholdet, som er under al kritik.

Når en medhjælper har rodet sig ind i et uheldigt arbejdsforhold, kan han – ja, jeg skulle næsten have sagt »hun«, for der findes især eksempler på kvinder, der er kommet galt af sted med det her – komme til at betale fra 1 til 2 måneders løn og i særlige tilfælde mere, såfremt den pågældende medhjælper ikke længere kan udholde at være på den pågældende plads og må forlade den i utide. Der må man tænke på, at arbejdsgiveren er på hjemmebane – han skal nok holde ud.

Medhjælperloven er en utidssvarende lov, som et moderne samfund simpelt hen ikke kan være bekendt. Men loven har også mange komiske sider. Jeg kan godt anbefale den som en slags afslappende læsning for personer, der alligevel ikke skal arbejde under den. Lad mig give nogle eksempler fra medhjælperlovens § 13. Dette er frit oversat: Hvis en medhjælper bliver syg eller kommer til skade og arbejdsgiveren ikke ønsker at beholde ham i sit hus og medhjælperen ikke selv kan anvise forsvarlig pleje, er arbejdsgiveren berettiget til at lade ham indlægges på et offentligt sygehus. Der var ikke nogen, der talte om ventelister her, og overlægen skal vist heller ikke spørges.

Men der er da også lyspunkter. Ifølge § 8, stk. 4, skal der leveres rent sengelinned mindst én gang om måneden, væggene skal ifølge den samme paragraf kalkes én gang om året, og den